

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Освітня програма	12005 Маркетинг
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	075 Маркетинг

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

19.11.2020 р.

Справа № 1014/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 07 "Управління та адміністрування" у складі:

Бардась Артем Володимирович – головуючий,

Maksym Vavrin,

Омельченко Наталія Володимирівна,

Люта Ольга Василівна,

Кузнецов Кирило Андрійович,

Бридун Євгеній Володимирович,

Біловодська Олена Анатоліївна,

Serhii Kasian,

Olena Boienko,

Житар Максим Олегович,

за участі запрошених осіб:

Романюк Михайло Дмитрович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	12005
Назва ОП	Маркетинг
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	075 Маркетинг
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

У своєму висновку ЕК зазначає, а члени ГЕР підтверджують, що представлена до акредитації освітня програма розроблена з порушенням у частині невідповідності Стандарту, а саме: до ОП "Маркетинг", затвердженої у 2020, введено 2 абсолютно однакові спеціальні (фахові) компетентності (СК 9, СК 10 "Здатність аналізувати, розробляти, планувати, та здійснювати практичну реалізацію й контроль ефективності комплексу рекламних заходів, спрямованих на досягнення конкретних маркетингових цілей"), при тому, що СК 9 "Здатність здійснювати на належному рівні теоретичні та прикладні дослідження у сфері маркетингу", яка є у Стандарті вищої освіти - вилучена з ОП. Таким чином, наявні в ОП обов'язкові освітні компоненти забезпечують компетентності та програмні результати навчання, передбачені Стандартом, неповною мірою.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ЕГ у своєму звіті зазначає, що у цілому вибір та послідовність вивчення обов'язкових компонент освітньої програми є обґрунтованими, але порушення Стандарту в частині відсутності СК 9, призводить до того, що заявлені цілі та програмні результати можуть бути досягнені лише частково.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії. Проте, аналіз переліку вибіркових дисциплін свідчить про деяку обмеженість в частині вибору ОК з інших, окрім маркетингу, освітніх програм та з інших спеціальностей. ЕГ у своєму звіті зазначає, що "100% вибіркових дисциплін - це дисципліни випускової кафедри менеджменту та маркетингу". Керуючись методичними рекомендаціями щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми, які затверджено НАЗЯВО (протокол № 9 від 29 серпня 2019 р.), де, серед іншого прописано, "що недоліками у контексті відповідності Критерію 2 будуть вважатися ситуації, коли: «.....- здобувачі не мають можливості обирати дисципліни з інших ОП/підрозділів ЗВО;", члени ГЕР вважають даний недолік суттєвим. Таким чином, за сукупністю недоліків за підкритеріями, маємо підстави щодо зниження оцінки за Критерієм 2 з "В" на "Е".

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Навчальним планом підготовки магістрів 2020р. передбачено лекційні та семінарські завдання. Аналіз силабусів дозволяє зробити висновок про розбіжності між НП та силабусами в частині форм навчання, наприклад, з дисципліни «Проектний менеджмент» (силабус 2020) заплановано практичні заняття, у НП 2020 – семінарські; дисципліна "Товарна інноваційна політика: у силабусі - практичне заняття, в НП - семінарське. У своєму звіті ЕГ справедливо зазначає, що «Згідно Положенню про організацію освітнього процесу ...(с.11) на семінарських заняттях здобувачі за темами рефератів готують тези виступів. Під час інтерв'ювання ЕГ (Зустріч з зі здобувачами ВО) здобувачі підтвердили інформацію про те, що на семінарських заняттях переважно виступають за темами рефератів. Крім того, ЕГ акцентує увагу, що "у силабусу дисципліни «Маркетинговий аналіз» відсутня інформація про застосування комп'ютерних програм". ЗВО надав мотивоване зауваження, наголосивши, що «У реалізації ОП Маркетинг метод навчання, як підготовка студентом доповіді за темами рефератів семінарського заняття не проводиться, виключений з практики навчання і може бути застосований виключно як один з видів самостійної роботи студента за його бажанням. Разом з тим, в робочих навчальних програмах передбачено використання наступних методів навчання: кейс-завдання, методи мозкового штурму, метод інверсії, методи організації і здійснення навчально-пізнавальної та науково-пошукової діяльності. Також використовуються виконання завдань з використанням наступних програмних продуктів: Gimp, Inkscape, Google Analytics, Google Ads (ОК «Рекламний креатив», «Рекламний менеджмент» « Бренд-менеджмент»), що є вільними у доступі та безкоштовними». Разом з тим, до компетенцій кафедри не відноситься придбання дорогівартісних програмних продуктів». Члени ГЕР уважно поставилися до цього питання, намагаючись врахувати відповідь ЗВО. Але, у відкритому доступі відсутні робочі навчальні програми, відсутні методичні рекомендації до вивчення дисциплін, до підготовки к семінарським/практичним заняттям, до самостійної роботи за дисциплінами. Члени ГЕР не знайшли підтверджуючої інформації стосовно використання програмних продуктів при вивченні навчальних дисциплін. Отже, погоджуємось з висновком ЕГ, що ті форми і методи навчання, які переважно зазначені в силабусах та НП ОП «Маркетинг» не сприяють у повній мірі досягненню програмних результатів навчання. Крім того, ще раз звертаємо увагу, що невиконання норм Стандарту в частині неврахування зазначених ЗК/СК/ПРН (на даній ОП відсутня СК 9), призводить до того, що заявлені цілі та програмні результати не можуть бути досягнуті у повному обсязі.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Стосовно зауваження ЕГ, а саме: "4. Відсутня активність викладачів кафедри менеджменту та маркетингу, за останні роки, у міжнародних проєктах, міжнародних стажуваннях, публікаціях у фахових виданнях, що включені до міжнародної наукометричної бази Scopus та Web of Science", члени ГЕР, після розгляду відповіді ЗВО та аналізу наданих документів, знімають дане зауваження.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Аналіз сайту ЗВО свідчить про наявні недоліки, а саме: абсолютно незрозумілою є інформація про силабуси ОПП 2016 року, які затверджено у 2020 та 2019 році!
<https://kmim.pnu.edu.ua/%d1%81%do%b8%do%bb%do%bo%do%b1%d1%83%d1%81%do%b8-%do%bc%do%bo%d1%80%do%ba%do%b5%d1%82%do%b8%do%bd%do%b3-%do%bc%do%bo%do%b3%d1%96%d1%81%d1%82%d1%80/> Ще більше виникає питань відносно того, як силабуси ОПП 2016 року можуть включати ПРН, ЗК та СК, які передбачено Стандартом 2019 року?! Наприклад, силабус з дисципліни "Рекламний креатив", розміщений у вкладці ОПП 2016 року, а розроблений у 2020 році.....
<https://kmim.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/67/2020/09/%D0%A1%D1%82%D0%BB%D0%B0%D0%B1%D1%83%D1%81-%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2-1.pdf>

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Привести ОП у відповідність до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 075 Маркетинг (магістерський рівень) в частині обов'язкового включення всіх спеціальних (фахових) компетентностей. 2. Внести зміни в навчальний план

ОП в частині форми атестації, а саме: замінити "магістерська робота" на "кваліфікаційна робота", як це передбачено Стандартом. 3. При проектуванні ОП конкретизувати унікальність ОП для абітурієнтів з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, сучасних тенденцій ринку праці та особливостей регіону. 4. Під час проектування ОП системно залучати здобувачів вищої освіти з обов'язковим висвітленням їх пропозицій стосовно удосконалення ОП на офіційних ресурсах ЗВО.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Відреагувати матрицю відповідності освітніх компонентів програмним результатам навчання. 2. Розширити перелік вибіркового ОК з інших ОП та спеціальностей. 3. Розглянути можливість включення вибіркового ОК, які спрямовано на розвиток соціальних навичок здобувачів вищої освіти. 4. Вдосконалити загальноуніверситетську процедуру вибору здобувачем вищої освіти індивідуальної траєкторії навчання без прив'язки до їх спеціальності з метою реалізації саме студентоцентрованого підходу до навчання і викладання. 5. Взаємоузгодити назви практики (наявні методичні рекомендації для проходження переддипломної практики, в ОП - виробнича та науково-дослідна практики). На сайті ЗВО також є методичні рекомендації щодо проходження науково-дослідної практики для здобувачів спеціальності 073 (дві окремі ОП) та спеціальності 075. Вважаємо за доцільне розробити окремі методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальності 075.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Забезпечити більш активне інформування здобувачів вищої освіти щодо процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. 2. Розглянути можливість удосконалення механізму визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у частині того, що предметом визнання можуть бути не тільки окремі ОК, а й певні результати навчання. 3. Сприяти більш активній участі здобувачів вищої освіти у програмах академічної мобільності.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Привести у відповідність години, форми та методи навчання, задекларовані в ОП, з годинами, формами та методами в силабусах. 2. Розширити список літератури в силабусах за рахунок включення найновіших наукових досягнень і сучасних маркетингових практик, англійських видань. 3. Залучати здобувачів вищої освіти до участі у Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах за маркетинговою тематикою, олімпіадах, професійних конкурсах тощо. 4. Розглянути можливість включення до навчального плану практичних та лабораторних занять шляхом перерозподілу аудиторних годин семінарських занять. 5. Запровадити і відобразити у силабусах сучасні методи навчання із зазначенням програмних продуктів та інформаційних технологій, які дозволяють досягти певні результати навчання за освітнім компонентом. 6. Розширити зміст інформації щодо обов'язкових та вибіркового ОК, які наведено на сайті ЗВО. Наприклад, у відкритому доступі відсутня інформація про робочі програми, методичні рекомендації до самостійної роботи, до семінарських та практичних занять.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Розмістити у вільному доступі методичні рекомендації до вивчення ОК., а не тільки щодо практики та курсових робіт. 2. Розглянути можливість розміщення робочих програм навчальних дисциплін з чіткими критеріями оцінювання знань здобувачів. Наприклад, які форми контрольних заходів обрані для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в межах навчальних дисциплін, як вони дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання? 3. При розгляді питань академічної доброчесності, приділяти увагу не лише унікальності тексту, а й іншим певним аспектам академічної, наукової доброчесності, зокрема, таких як: негативні практики цитування, недбайливе цитування (sloppy science), псевдоавторство (ghostwriting), сфабриковані посилання (fabricated references), фальсифікація даних, списування та інше.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Посилити академічну/професійну кваліфікацію НПП в розрізі навчальних дисциплін, у т.ч. забезпечити публікаційну активність за тематикою предметної галузі спеціальності. 2. Формалізувати роботу по залученню роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Розробити і довести до відома учасників освітнього процесу конкретні нормативні документи, що регламентують процедуру вирішення конфліктних ситуацій щодо розгляду повідомлень про сексуальні домагання та дискримінацію в ЗВО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Членами ГЕР рекомендується прийняти до уваги пропозиції ЕГ щодо Критерія 8 під час перегляду ОП, а саме: "Прийняти до уваги пропозиції випускників та роботодавців, надані під час спілкування з ЕГ, щодо компетентностей сучасного маркетолога, такі як - вміння застосовувати сучасні цифрові технології, креативність, аналітичні здібності при вирішенні конкретних маркетингових завдань. Рекомендується запрошувати здобувачів вищої освіти, роботодавців на засідання кафедри, конференцію (у т.ч. в онлайн режимі) - для обговорення актуальних компетенцій сучасного маркетолога". 2. Розглянути можливість залучення представників студентського самоврядування до погодження ОП. 3. Запровадити систему збору та аналізу інформації щодо працевлаштування та кар'єрного шляху

випускників ОП усіх форм навчання з метою оцінки затребуваності фахівців на ринку праці. Інформацію доцільно розміщувати на web-сторінці факультету/кафедри.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Доцільно на сайті ЗВО оприлюднювати таблицю із пропозиціями стейкхолдерів після громадського обговорення проекту ОП, а також вказувати терміни надання пропозицій та протоколи з врахуванням рекомендацій. 2. Перевірити змістовну наповненість сайту. 3. Привести у відповідність дати створення документу та дати його введення. Силабуси ОПП 2016 року не можуть бути розроблені у 2020 році на основі Стандарту, який введено в дію у 2019 році.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БАРДАСЬ АРТЕМ ВОЛОДИМИРОВИЧ